

פרק ג'

- 1** ד ויהי לנסות בם את־ישראל לנעת הישמעו את־מצות יהוה אשר־צנה את־אבותם בנד־משה:
ה ובני ישראל ישבו בקרב הכנעני החתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוכי:
ו ויקחו את־בנותיהם להם לנשים ואת־בנותיהם נתנו לבניהם ויעבדו את־אלהיהם: {פ}
ז ויעשו בני־ישראל את־הרע בעיני יהוה וישפחו את־יהוה אלהיהם ויעבדו את־הבועלים ואת־האשרות:
- 2** **שמות לד: טו-טז** פן תכרת ברית ליושב הארץ וננו אחרי אלהיהם ונכחו לאלהיהם וקרא לה ואכלת מזב חו טז (ולקחת מבנתיו לבניו וננו בנתיו אחרי אלהיהן והננו את בניו אחרי אלהיהן):
- 3** **דברים ז א** פי ביאד יקנך אלהיך אל הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה ונשל גוים רבים מפניך החתי והגרשני והאמרי והכנעני והפרזי והחוי והיבוכי שבועה גוים רבים ועצומים ממך:
(ב) ונתנם יקנך אלהיך לפניך והפיתם החרם תחרים אתם לא תכרת להם ברית ולא תקנם:
(ג) ולא תתסמן בם במד לא תמן לבנו ובתו לא תקח לבנד:
(ד) כי יסיר את בנד מאחרי ועבדו אלהים אחרים ותרע אף יקנך בכם והשמידך מהר
- 4** ח ויסר־אף יהוה בישראל וימכרם ביד פושן רשעתם מלך ארם נהרים ויעבדו בני־ישראל את־כושן רשעתם:
שמונה שנים:
ט ויזעקו בני־ישראל אל־יהוה ויקם יהוה מושיע לבני ישראל וישמעם את עתניאל בן־קנו אתי כלב הקטן ממנו:
י ומהי עליו רוח־יהוה וישפט את־ישראל ויצא למלחמה ויתן יהוה בידו את־כושן רשעתם מלך ארם ותעז ידו על כושן רשעתם:
יא ותשקט הארץ ארבעים שנה וימת עתניאל בן־קנו: {פ}
- 5** יב ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני יהוה ויסגק יהוה את־עגלון מלך־מואב על־ישראל על כיעשו את־הרע בעיני יהוה:
יג ויאסף אליו את־בני עמון ועמלק וידו את־ישראל ויירשו את־עיר התמרים:
יד ויעבדו בני־ישראל את־עגלון מלך־מואב שמונה עשרה שנה:
טו ויזעקו בני־ישראל אל־יהוה ויקם יהוה להם מושיע את־אהוד בן־גרוא בן־הימיני איש אטר ודימיגו וישלחו בני־ישראל בידו מנחה לעגלון מלך מואב:
- 6** **מלבים ע"י** שהיה אטר היה יכול להסתיר החרב בצד ימין ולא הרגישו בו כי אין דרך לאחוז החרב בצד ימין, מצד ששלחו בידו מנחה מצא מקום לבא אל המלך
- 7** טז ויעש לו אהוד חרב ונה שני פיות גמד ארבה ונתגר אותה מתחת למדיו על גרף מינו:
- 8** **מצודת דוד שני פיות.** להמיתו בקלות ומהר:
גמד ארכה. קצרה ממדת חרב, עם כי חגרה מתחת למדיו, מכל מקום נרגש היה בליטתה אם היתה כמדת חרב:
על ירך ימינו. להיות נוח לו לאחזה בשמאלו:
- 9** יז ויקרב את־המנחה לעגלון מלך מואב ועגלון איש בריא מאד:
יח ויהי כאשר פלה להקריב את־המנחה וישלח את־העם נשאי המנחה:
יט והוא שב מו־הפסילים אשר את־הגלגל ויאמר דבר־סתר לי אליה המלך ויאמר הוּס ויצאו מעליו פלי־העמדים עליו:
כ ואהוד ו בא אליו והוא ישב בעלית המקרה אשר־לו לבדו ויאמר אהוד דבר־אלהים לי אליה ויקם מעל הכסא:

כא וישלח אהוד את־גד שמאלו ויקח את־החרב מעל גרד ומיגו ויתקעה בבטנו:
כב ויבא גם־הנצב אתר הלהב ויסגר החלב בעד הלהב כי לא שלף החרב מבטנו ויצא הפך־שדנה:
מצודת דוד גם הנצב. בכדי שימות מיד ולא יצעק תחבה בעומק:

ויסגר החלב. אחז להב החרב לכל תצא מעצמה, כי אהוד לא שלף החרב מבטנו, כי חשש פן יטפסף עליו דם וירגישו
הרואים אותו כשהוא יוצא:
ויצא הפרשדנה. גם זה היה סיבה לחשוב שעושה צרכיו, כי הריחו סרחון הצואה:

(10) כג ויצא אהוד המסדרונה ויסגר דלתות העליה בעדו ונעל:
כד והוא יצא ויעבדיו באו ויראו והנה דלתות העליה נעלות ונאמריו אף מסיף הוא את־רגליו בחר המקה:
כה ויחילו עד־בוש והנה איגנו פתח דלתות העליה ויקחו את־המפתח ויפתחו והנה אדנייהם נפל ארצה מת:
כו ואהוד נמלט עד התמהמהם והוא עבר את־הפסילים וימלט השעירתה:
כז ויהי בבוואו ויתקע בשופר בקר אפרים וירדו עמו בני־ישראל מ־ההר והוא לפנייהם:
כח ויאמר אלהם רדפו אחרי פי־נמן והנה את־אביכם את־מואב בנדכם וירדו אחריו וילכדו את־מעברות הנדון למואב
ולא־נתנו איש לעבר:
כט ויפו את־מואב בעת ההיא פעשורת אלפים איש כל־שמן וכל־איש חיל ולא נמלט איש:
ל ותכנע מואב ביום ההוא תסת גד ישראל ותשקט הארץ שמונים שנה: {פ}

(11) רות רבה ב ט

רות וערפה בנותיושל עגלון היו שנאמר **(שופטים ג)** (דבר סתר לי אליך המלך ויאמר הם וגו' וכתוב **שם/שו**
פטים ג /) ואהוד בא אליו וגו' ויאמר אהוד דבר אלהים לי אליך ויקם מעל הכסא אמר לו הקב"ה אתה עמדת
מכסאך לכבודי חיך הריני מעמיד ממך בן יושב על כסא ה'

בבא קמא לח: אמר רבי יוחנן: אין הקב"ה מקפח שכר כל בריה

(12) לא ואתריו היה שמגר בוענת ניה את־פלותים שש־מאות איש במלמד הבקר וישע גם־הוא את־ישראל:

(13) ישעיה ב: ד

ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם לאתים ונתניתותיהם למזמרות לא ישא גוי אל גוי חרב ו
לא ילמדו עוד מלקמה :

(14) ד:א ויספד בני ישראל לעשות הרע בעיני הנה ואהוד מת

מצודת דוד ד: א ואהוד מת – רצה לומר מיום שמת אהוד ואף בימי שמגר עשו הרע ולזה לא היתה תשועות
גדולה

מלבי"ם ד:א ויוסיפו לעשות הרע-זה היה עוד בחיי אהוד כנ"ל, אהוד מת שכל זמן שחי הגין זכותו וע"כ לא כתוב
פה כמו למעלה וימת עתניאל ויוסיפו לעשות הרע כי פה עשו הרע בחייו